

Stephen Chbosky

Jurnalul unui adolescent timid

Traducere din engleză de
Constantin Dumitru-Palcus

TREI

Pentru familia mea

PARTEA I

---

25 august 1991

Dragă prietene,

M-am gândit să-ți scriu ție pentru că ea mi-a zis. Mi-a zis că știi să asculți și că înțelegi și că la o petrecere n-ai încercat să te culci cu tipa aia, chiar dacă ai fi putut să o faci. Te rog, nu încerca să ghicești cine este ea, pentru că atunci ai putea să-ți dai seama și cine sunt eu, și chiar n-aș vrea asta. N-am să folosesc nume adevărate, am să inventez altele sau am să folosesc unele banale — asta ca să te împiedic să dai de mine. Tot din motivul ăsta nu mi-am scris nici adresa pe plic. Dar n-am făcut-o cu nicio intenție rea. Sincer.

Doar am nevoie să știu că cineva acolo ascultă și înțelege și nu încearcă să se culce cu tipe, chiar dacă i s-ar ivi ocazia. Am nevoie să știu că există și astfel de oameni.

Cred că, dintre toți, tu ești singurul care înțelege, fiindcă dintre toți, tu ești singurul care trăiește cu adevărat și își dă seama ce înseamnă asta. Cel puțin, sper că e așa, pentru că oamenii vin la tine ca la un prieten pe care se pot baza — nu e deloc complicat. Cel puțin, asta am auzit.

Așadar, asta-i viața mea. Vreau să știi că sunt și fericit și trist, și mă chinui să înțeleg cum vine asta.

Poate că familia mea e de vină pentru felul în care mă simt, mai ales după ce anul trecut, în primăvară, prietenul meu Michael n-a mai venit la școală și am auzit vocea domnului Vaughn în difuzoare.

— Dragi băieți și fete, regret să vă informez că unul dintre elevii noștri a încetat din viață. Vom ține o slujbă de comemorare pentru Michael Dobson la adunarea de vinerea aceasta.

Habar n-am cum circulă veștile prin școală și de ce aproape întotdeauna se dovedesc adevărate. Poate că era în sala de mese. Mi-e greu să-mi aduc aminte. Dave, cel cu ochelari groși, ne-a spus că Michael s-a sinucis. Mama lui juca bridge cu una dintre vecinele lui Michael și au auzit împușcătura.

Nu-mi amintesc prea mult din ce s-a întâmplat după aceea, doar că fratele meu mai mare a venit în biroul domnului Vaughn și mi-a zis să nu mai plâng. Apoi, m-a luat de după umeri și mi-a zis să ies din starea aia până vine tata acasă. Pe urmă, ne-am dus să mâncăm cartofi prăjiți la McDonald's și m-a învățat să joc pinball. Chiar a glumit și a zis că din cauza mea a trebuit să chiulească o după-amiază de la școală și m-a întrebat dacă vreau să-l ajut să meșterească la Fordul lui Camaro. Cred că eram într-o stare destul de proastă fiindcă niciodată nu mă mai lăsase să-l ajut.

La ora de consiliere psihologică, ne-au rugat pe câțiva dintre noi care îl plăcuserăm cu adevărat pe Michael să spunem câteva cuvinte. Cred că se temeau că unii dintre noi vom încerca să ne sinucidem sau ceva de genul ăsta pentru că păreau foarte tensionați și unul dintre ei își tot atingea barba.

Bridget, care e nebună, a zis că ea se gândea uneori la sinucidere când începeau reclamele la televizor. A fost sinceră și asta i-a zăpăcit pe consilieri. Carl, care e drăguț cu toată lumea, a zis că el era foarte trist, dar n-ar putea niciodată să se sinucidă, pentru că e un păcat.

Unul dintre consilieri a mers pe la fiecare și în cele din urmă a venit la mine.

— Tu ce părere ai, Charlie?

Cel mai ciudat era că nu-l întâlnisem niciodată pe bărbatul ăsta fiindcă era un „specialist“, dar el îmi știa numele, chiar dacă nu purtam ecuson, ca la Ziua porților deschise.

— Păi, cred că Michael era un tip de treabă și nu înțeleg de ce a făcut-o. Sunt foarte trist, dar cred că și mai tare mă supără că nu înțeleg de ce a făcut-o.

Tocmai am recitat ce am scris și nu seamănă cu felul în care am vorbit eu. Mai ales în biroul ăla, pentru că plângeam în continuare. Nu m-am oprit deloc din plâns.

Consilierul a zis că el bănuia că Michael avea „probleme acasă“ și n-avea cu cine să stea de vorbă despre asta. Poate de aceea se simțea atât de singur și s-a sinucis.

Atunci am început să țip la consilier că Michael ar fi putut să stea de vorbă cu mine. Și am început să plâng și mai tare. A încercat să mă liniștească spunându-mi că se referise la un adult, cum ar fi un profesor sau un consilier psihologic cu care să stea Michael de vorbă. Dar n-a mers și până la urmă fratele meu a venit cu mașina la școală și m-a luat.

Restul anului școlar profesorii s-au purtat diferit cu mine și mi-au dat note mai mari chiar dacă eu nu mă

faceam mai deștept. Ca să-ți spun adevărul, cred că erau speriați din cauza mea.

La înmormântarea lui Michael a fost ciudat pentru că tatăl lui n-a plâns. Și trei luni mai târziu a părăsit-o pe mama lui Michael. Cel puțin, așa a zis Dave la cantină. Uneori mă gândesc la asta. Mă întreb cum era la Michael acasă seara, la cină sau când se uitau la televizor. Michael n-a lăsat niciun bilet sau, cel puțin, părinții lui nu l-au arătat nimănui. Poate că avea „probleme acasă”. Aș vrea să știu. Poate că așa mi-ar fi mai clar de ce mi-e atât de dor de el. Ar fi trist, dar măcar ar avea o explicație.

Ceea ce știu însă e că lucrul ăsta mă face să mă întreb dacă eu am „probleme acasă”, dar am impresia că unora li se întâmplă chestii mult mai grave. De exemplu, când primul prieten al surorii mele a început să iasă cu altă fată și sora mea a plâns tot weekendul.

Tata a zis:

— Unii o pățesc mult mai rău.

Iar mama a tăcut. Și asta a fost tot. O lună mai târziu, sora mea a cunoscut un alt băiat și a început iar să asculte muzică veselă. Și tata a continuat să muncească. Și mama a continuat să măture. Și fratele meu a continuat să-și repare mașina. Adică până când a plecat la colegiu la începutul verii. Joacă fotbal pentru Penn State, dar în vară a trebuit să-și ia examenele ca să poată juca.

Nu cred că în familia noastră e vreun copil preferat. Suntem trei, iar eu sunt cel mai mic. Fratele meu e cel mai mare. Joacă fotbal foarte bine și îi place mașina lui. Sora mea e foarte drăguță și foarte rea cu băieții și ea e mijlocia. Acum iau numai note maxime ca ea și de aceea toți mă lasă în pace.

Mama plânge mult la emisiunile de la televizor. Tata muncește mult și e un om cinstit. Mătușa Helen zicea că tata o să fie prea mândru ca să aibă criza vârstei de mijloc. De-abia acum înțeleg ce a vrut să spună fiindcă tata tocmai a împlinit patruzeci de ani și nimic nu s-a schimbat.

Mătușa Helen era persoana mea preferată din lume. Era sora mamei. Avusese numai note maxime la școală și îmi dădea cărți să citesc. Tata zicea că erau cam vechi pentru mine, dar mie-mi plăceau, așa că ridica din umeri și mă lăsa să citesc.

Mătușa Helen a locuit cu familia noastră în ultimii ani ai vieții pentru că i s-a întâmplat ceva foarte rău. Nimeni n-a vrut să-mi spună, deși mereu am vrut să aflu. Când aveam în jur de șapte ani, n-am mai întrebat nimic despre asta pentru că puneam întruna întrebări, cum fac copiii, și mătușa Helen a început să plângă foarte tare.

Atunci tata mi-a dat o palmă și mi-a zis:

— Îi rănești sentimentele mătușii Helen!

Nu voiam să fac asta, așa că am încetat. Mătușa Helen i-a spus tatei să nu mă mai lovească niciodată în fața ei și tata a zis că asta e casa lui și că face ce vrea și mama a tăcut și la fel au făcut fratele și sora mea.

Nu-mi mai amintesc prea multe pentru că am început să plâng foarte tare și după o vreme tata i-a zis mamei să mă ducă în camera mea. Puțin mai târziu, mama a băut câteva pahare cu vin alb și mi-a povestit ce i se întâmplase surorii ei. Unii chiar au probleme mult mai mari decât mine. Serios.

Probabil că ar trebui să mă duc la culcare. E foarte târziu. Nu știu de ce am pus toate astea pe hârtie. Motivul

pentru care ți-am scris această scrisoare e că mâine încep liceul și mi-e foarte frică.

Mereu cu drag,
Charlie

7 septembrie 1991

Dragă prietene,

Nu-mi place la liceu. Cantina se numește „Centru de nutriție“, ceea ce e ciudat. La orele mele de engleză avansată e o fată pe care o cheamă Susan. În gimnaziu, era foarte amuzant să stai în preajma ei. Îi plăceau filmele, iar frate-său, Frank, îi făcea casete cu o muzică grozavă, pe care ne-o dădea și nouă s-o ascultăm. Dar, peste vară, și-a scos aparatul dentar, s-a făcut mai înaltă și mai drăguță și i-au crescut sâni. Acum, se prosteste pe holuri, mai ales când sunt băieți prin preajmă. Și cred că e trist, pentru că nu pare prea fericită. Ca să-ți spun drept, nu-i place să recunoască faptul că vine la ora de engleză avansată și nu-i mai place să mă salute când ne întâlnim pe hol.

Când a fost la ședința cu consilierii despre Michael, Susan a spus că Michael îi mărturisise odată că e cea mai frumoasă fată din lume, cu tot cu aparatul ei dentar. Pe urmă, i-a cerut să „iasă cu el“, ceea ce însemna mare lucru în orice școală. În liceu așa i se spune, „ieșit în oraș“. Și s-au sărutat și au vorbit despre filme, iar lui Susan îi era tare dor de el pentru că fusese prietenul ei cel mai bun.

În același timp, e și ciudat, pentru că în mod normal băieții și fetele nu devin cei mai buni prieteni la mine la școală. Dar Michael și Susan erau. Cam cum era mătușa Helen și eu. Scuze, cam cum „eram eu și mătușa Helen“. Țasta e un lucru pe care l-am învățat săptămâna asta. Pe lângă folosirea corectă a punctuației.

Eu tac mai tot timpul și doar un băiat pe care-l cheamă Sean pare să mă bage în seamă. M-a așteptat după ora de sport și mi-a spus lucruri imature despre cum o să-mi facă o „vâlvoială“, adică, atunci când cineva îți bagă capul în toaletă și trage apa ca să-ți facă părul vâlvoi în apă. Părea în același timp nefericit, lucru pe care i l-am spus. După care s-a înfuriat și a început să dea în mine, iar eu am făcut ce m-a învățat fratele meu să fac. Fratele meu e un foarte bun luptător.

— Ataci la genunchi, beregată și ochi.

Ceea ce am și făcut. Și chiar că l-am altoit zdravăn pe Sean. După aia am început să plâng. Iar sora mea a trebuit să plece de la ora ei pentru elevii eminenți ca să mă ducă acasă cu mașina. Am fost chemat la cabinetul domnului Small, dar n-am fost suspendat și nici n-am primit altă pedeapsă pentru că un băiat i-a spus domnului Small adevărul despre bătaie.

— Sean a început. A fost legitimă apărare.

Și așa fusese. Pur și simplu, nu pricep de ce Sean a vrut să mă bată. Nu-i făcusem nimic. Sunt foarte mic de statură. E adevărat. Dar cred că Sean nu știa că pot să mă bat. Adevărul e că aș fi putut să-l rănesc mult mai rău. Și poate că așa ar fi trebuit. M-am gândit că s-ar putea să fiu nevoit s-o fac, dacă venea să-l bată pe băiatul care i-a spus domnului Small adevărul, dar Sean nu s-a luat de el. Așa că totul a fost dat uitării.

Unii copii se uită chiorâș la mine pe holuri pentru că eu nu-mi decorez dulapul și pentru că eu sunt cel care l-a caftit pe Sean și n-a mai putut să se oprească din plâns după aia. Cred că sunt o fire emotivă.

Mă simt foarte singur pentru că sora mea e ocupată cu rolul de cea mai mare din familia noastră. Fratele meu e ocupat să fie fotbalist la Penn State. După cantonament, antrenorul lui a spus că deocamdată e rezervă, dar, după ce învață care-i sistemul, o să facă parte din prima echipă.

Tatăl meu speră să-l vadă trecând la profesioniști și să joace pentru Steelers. Mama e bucuroasă doar pentru că în felul ăsta merge la colegiu fără taxe, pentru că sora mea nu joacă fotbal și n-ar fi avut destui bani ca să-i țină pe amândoi la colegiu. Tocmai de-aia vrea ca eu să învăț și să am numai note bune, ca să pot obține o bursă universitară.

Și asta am făcut până când am cunoscut un prieten aici. Speram să mă împrietenesc cu băiatul care a spus adevărul, dar cred că a vrut doar să fie băiat bun dându-l în gât pe Sean.

Mereu cu drag,
Charlie

11 septembrie 1991

Dragă prietene,

N-am timp prea mult pentru că profesorul de engleză avansată ne-a dat să citim o carte și mie-mi place să citesc cărțile de două ori. Întâmplător, cartea se numește *Să ucizi o pasăre cântătoare*. Dacă n-ai citit-o, cred că ar trebui s-o citești, pentru că e foarte interesantă. Profesorul ne-a dat

să citim pe rând, câteva capitole, dar mie nu-mi place să citesc cărțile așa. Acum am ajuns la jumătate, la prima citire.

În orice caz, motivul pentru care-ți scriu este că l-am văzut pe fratele meu la televizor. În mod normal, nu-mi plac prea mult emisiunile sportive, dar acum era o ocazie deosebită. Mama a început să plângă, iar tata i-a pus un braț pe după umeri, iar sora mea a zâmbit, ceea ce e ciudat pentru că fratele meu și sora mea se ceartă mereu când el vine acasă.

Dar fratele meu mai mare era la televizor și, până acum, a fost partea cea mai interesantă din primele mele două săptămâni la liceu. Îmi este tare dor de el, ceea ce e ciudat, pentru că atunci când era acasă nu vorbeam niciodată prea mult. Și nici acum nu vorbim, ca să fiu sincer.

Ți-aș spune ce post are în echipă, dar, cum am mai zis, mi-ar plăcea să rămân anonim pentru tine. Sper că înțelegi.

Mereu cu drag,
Charlie

16 septembrie 1991

Dragă prietene,

Am terminat de citit *Să ucizi o pasăre cântătoare*. Acum e cartea mea preferată din toate timpurile, dar, pe de altă parte, mereu mi se pare așa după ce citesc altă carte. Proful meu de engleză avansată m-a rugat să-i zic „Bill”, când nu suntem la ore, și mi-a mai dat o carte să citesc. Mi-a spus că mă pricep foarte bine la citit și că

înțeleg limbajul și vrea să-i scriu un eseu despre *Să ucizi o pasăre cântătoare*.

I-am spus asta mamei mele și ea m-a întrebat de ce Bill nu mi-a recomandat să urmez ore de engleză de anul doi sau de penultimul an de liceu. Iar eu i-am explicat că Bill mi-a zis că alea sunt practic aceleași ore, dar cu cărți mai complicate, și că nu mi-ar fi de folos. Mama mi-a zis că nu e sigură că așa stau lucrurile și că o să discute cu el la ședința cu părinții. Pe urmă, m-a rugat s-o ajut să spele vasele, ceea ce am și făcut.

Sincer, nu-mi place să spăl vase. Îmi place să mănânc cu degetele, și din șervețel, dar sora mea zice că dacă fac asta e rău pentru mediu. Sora mea s-a înscris la Clubul Zilei Pământului de aici, din liceu, și acolo se întâlnește ea cu băieții. Toți sunt foarte drăguți cu ea și nu prea înțeleg de ce, decât poate datorită faptului că e frumoasă. Chiar se poartă urât cu băieții ăia.

Unul dintre ei e mort după soră-mea. N-am să-ți spun cum îl cheamă, dar am să-ți spun totul despre el. Are un păr castaniu foarte drăguț și îl poartă lung, prins în coadă. Cred că o să regrete asta când o să privească înapoi la viața lui. Îi mixează mereu melodii pe casete surorii mele, cu teme foarte specifice. Una se numea „Frunze de toamnă“. A pus acolo multe cântece cu The Smiths. Chiar a colorat de mână coperta. După ce filmul pe care l-a închiriat s-a terminat, băiatul a plecat, iar sora mea mi-a dat caseta.

— Vrei s-o iei tu, Charlie?

Am luat caseta, dar mă simțeam aiurea, pentru că el o făcuse pentru ea. Totuși, am ascultat-o. Și mi-a plăcut foarte mult. E un cântec acolo, se numește „Asleep“, pe care mi-ar plăcea să-l ascuți. I-am spus surorii mele

despre el. Iar după o săptămână, mi-a mulțumit pentru că, atunci când băiatul ăsta a întrebat-o de casetă, ea i-a spus exact ce-i spusese eu despre cântecul „Asleep”, iar băiatul ăsta a fost foarte mișcat de cât de mult a însemnat pentru ea. Sper că asta înseamnă că voi fi bun la întâlnirile cu fetele, când o veni sorocul.

Totuși, trebuie să rămân la subiect. Asta-mi spune Bill să fac pentru că scriu cam la fel cum vorbesc. Cred că de-aia mi-a spus să scriu eseul despre *Să ucizi o pasăre cântătoare*.

Băiatul ăsta care-o place pe sora mea e întotdeauna respectuos cu părinții mei. Din acest motiv, maică-mii îi place foarte mult de el. Tata zice că e moale. Cred că de-aia sora mea îi face ce-i face.

Într-o seară, ea spunea lucruri foarte urâte despre cum nu s-a luat el în gură cu bătaușul clasei când avea cincisprezece ani sau cam așa ceva. Ca să-ți spun drept, nu prea eram atent la ciondăneala lor pentru că tocmai mă uitam la filmul pe care el îl închiriasse. Se ceartă tot timpul, așa că m-am gândit că filmul măcar era ceva diferit, dar m-am înșelat, fiindcă era partea a doua de la alt film.

În tot cazul, după ce ea l-a tot acuzat preț de vreo patru scene de film, adică vreo zece minute, băiatul a început să plângă. Să plângă rău de tot. M-am întors cu fața la el și sora mea a arătat cu degetul spre mine.

— Vezi, până și Charlie s-a luptat cu bătaușul clasei. Vezi?

Iar băiatul ăsta s-a făcut roșu la față. Și s-a uitat la mine. Pe urmă, s-a uitat la ea. Și s-a răsucit și-a pocnit-o tare peste față. Tare de tot. Am încremenit pentru că nu-mi venea să cred că făcuse asta. Nu-i stătea în fire să dea în cineva. El era băiatul care făcea casete cu mixaje,

pe teme diverse și cu coperte colorate, până când a pocnit-o pe soră-mea și a încetat să mai plângă.

Partea ciudată e că soră-mea n-a făcut nimic. Pur și simplu s-a uitat la el foarte tăcută. Tare ciudat a mai fost. Sora mea face urât dacă mănânci ton de care nu trebuie, și uite că acum un băiat tocmai o pocnise și ea nu reacționa în niciun fel. S-a înmuiat și s-a liniștit. Și mi-a cerut să plec, ceea ce am făcut. După ce-a plecat el, mi-a zis că urmau să „iasă în oraș” și să nu-i spun mamei sau tatei ce se întâmplase.

Cred că el i-a ținut piept „bătăușului” din clasa lui. Și cred că asta are logică.

În weekendul acela, soră-mea a petrecut mult timp cu băiatul ăsta. Și au râs mult mai mult ca de obicei. Vineri seara, citeam din noua mea carte, dar am simțit că mi-a obosit creierul așa că am decis să mă uit la televizor. Și am deschis ușa de la subsol și i-am văzut pe sora mea și pe băiat dezbrăcați.

El era deasupra ei și ea își lăsase picioarele de o parte și de alta a canapelei. Și a țipat la mine în șoaptă.

— Ieși afară, perversule.

Așa că am plecat. A doua zi, ne-am uitat cu toții la fratele meu cum joacă fotbal. Iar soră-mea l-a invitat pe băiat la noi. Nu știu sigur când plecase noaptea trecută. Se țineau de mână și se purtau de parcă totul era minunat. Iar băiatul a spus ceva despre cum echipa de fotbal n-a mai fost aceeași de când fratele meu a absolvit, și tata i-a mulțumit. Iar când a plecat, tata a zis că băiatul ăsta devenea un tânăr de încredere, care știe să se descurce. Iar mama a tăcut. Sora mea s-a uitat la mine ca să se asigure că n-o să zic nimic. Și asta a fost tot.

— Da, este.

Atât a putut să spună sora mea. Și parcă-l văd pe băiatul ăsta făcându-și temele pentru școală și gândindu-se la sora mea dezbrăcată. Și parcă-i văd ținându-se de mână la meciurile de fotbal pe care nu le urmăresc. Și parcă-l văd pe băiat vomând într-un tufiș la vreo petrecere. Și o văd pe sora mea acceptând asta.

Și m-am simțit foarte rău pentru amândoi.

Mereu cu drag,
Charlie

18 septembrie 1991

Dragă prietene,

Nu ți-am spus până acum că fac ore de atelier, nu? Ei bine, fac astfel de ore și sunt orele mele preferate alături de ora de engleză avansată a lui Bill. Am scris eseul despre *Să ucizi o pasăre cântătoare* aseară și i l-am dat lui Bill azi-dimineață. Am hotărât să-l discutăm mâine, în pauza de prânz.

Idea e, totuși, că la orele de atelier avem un băiat pe care-l cheamă Nothing. Nu glumesc. Îl cheamă Nothing. Și e haios. Nothing și-a căpătat numele când băieții îl tachinau în gimnaziu. Acum cred că e în anul patru. Băieții au început să-i zică Patty când de fapt îl cheamă Patrick. Și Nothing le-a spus: „Uite care-i treaba, ori îmi ziceți Patrick, ori nimic (Nothing)“.

Așa că băieții au început să-i zică Nothing. Și așa i-a rămas numele. La vremea aceea era proaspăt venit la noi în școală pentru că tatăl lui se însurase cu altă femeie din